



นายยุทธ พรหมแก้ว
ผ.สพป.ขอนแก่น เขต ๕

รู้ไว้ไม่กระทำผิด ฉบับที่ ๒/๒๕๖๕

วันจันทร์ที่ ๗ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๖๕

“การดำเนินการทางวินัยที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา”

ครั้งนี้ กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ขอนำข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๑๐๑/๒๕๕๕ มาเป็นกรณีศึกษาและสร้างความตระหนักให้แก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทราบ ดังนี้

คดีนี้มีข้อเท็จจริงอยู่ว่า “เมื่อฝ่ายผู้ฟ้องคดี (ผู้ถูกลงโทษทางวินัย) และผู้ถูกฟ้องคดี (หน่วยงานทางปกครอง) ต่างมีข้ออ้างและเหตุผลสนับสนุนความเห็นของตน ศาลปกครองสูงสุดจะรับฟังพยานหลักฐานใดเพื่อวินิจฉัยพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดี (ผู้ถูกลงโทษทางวินัย) ว่าการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือไม่ และในการมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ผู้มีอำนาจจะต้องนำผลการพิจารณาความผิดทางอาญามาวินิจฉัยความผิดทางวินัยให้เป็นไปตามแนวเดียวกัน หรือไม่

กรณีนี้ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยวางหลักไว้ว่า พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๓๕ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยไว้เป็นการเฉพาะต่างหากจากวิธีการสอบสวนการดำเนินคดีอาญา โดยการดำเนินการทางวินัยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระเบียบวินัยของข้าราชการซึ่งต่างจากการดำเนินคดีอาญาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิด ผลการพิจารณาจึงมีความแตกต่างกันได้อันเนื่องมาจากระดับมาตรฐานในการพิจารณาวินิจฉัย ทั้งนี้ หน่วยงานทางปกครองย่อมแสวงหาข้อเท็จจริงตลอดจนการชี้แจงนำพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาออกคำสั่งลงโทษทางวินัยของผู้มีอำนาจทั้งในขั้นการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ในขั้นการสอบสวนทางวินัยว่า ถึงแม้ว่าข้อเท็จจริงจะไม่ปรากฏพยานยืนยันความผิดชัดเจนหรือไม่ปรากฏพยานหลักฐานแน่ชัด แต่หากได้มีการชี้แจงนำพยานหลักฐานหรือพิเคราะห์ข้อเท็จจริงอย่างรอบด้าน ทั้งพยานเอกสาร พยานบุคคลหรือแม้กระทั่งการให้ถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหาต่อคณะกรรมการสอบสวนที่สะท้อนให้เห็นเจตนาในการกระทำความผิดตามข้อกล่าวหา ย่อมสามารถนำพฤติการณ์ดังกล่าวมาวินิจฉัยเพื่อออกคำสั่งลงโทษทางวินัยได้ และถึงแม้คดีอาญาซึ่งมีมูลกรณีเดียวกันพนักงานอัยการจะมีคำสั่งไม่รับฟ้องผู้ถูกกล่าวหา หากผลการสอบสวนทางวินัยพบว่ามีพฤติการณ์อันเป็นการกระทำผิดทางวินัย ผู้มีอำนาจก็สามารถออกคำสั่งลงโทษทางวินัยตามหลักเกณฑ์และระดับโทษที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ได้”

/อนึ่ง...

อนึ่ง แม้กรณีตามตัวอย่างข้างต้นจะเป็นกรณีการดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ก็ตาม กลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕ ขอเรียนว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มีลำดับศักดิ์กฎหมายอยู่ในชั้นเดียวกันกับพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยไว้เป็นการเฉพาะต่างหากจากวิธีการสอบสวนการดำเนินคดีอาญาด้วยเช่นเดียวกัน ฉะนั้น ในการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ จึงสามารถนำแนวทางการรับฟังพยานหลักฐานตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดข้างต้นมาเป็นแนวปฏิบัติได้

ด้วยความปรารถนาดีจากกลุ่มกฎหมายและคดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

วิสัยทัศน์ของผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕

“ภายในปี ๒๕๖๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต ๕
เป็นองค์กรชั้นนำระดับภูมิภาค ในด้านการบริหารจัดการที่มุ่งสู่มาตรฐาน
บริการเหนือความคาดหมาย ภายใต้แนวทางศาสตร์พระราชา”

รวบรวมและจัดทำโดย

นายพีรวิชญ์ บุญหวังช่วย นิติกรชำนาญการ